

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Knotkové a soudců JUDr. Kateřiny Kodetové a Mgr. P. Freiberta ve věci

žalobkyně: **MH METAL TRADE, s. r. o.**, IČO 28311540,
sídlem 8. května 1245/50, 795 01 Rýmařov,
zastoupená advokátem JUDr. Jaroslavem Brožem MJur,
sídlem Marie Steyskalové 767/62, 616 00 Brno-Žabovřesky

proti

žalované: **DHL Global Forwarding (CZ) s. r. o.**, IČO 27112161,
sídlem Na Strži 1702/65, 140 62 Praha 4,
zastoupená advokátkou Mgr. Evou Novákovou,
sídlem Ovocný trh 573, 110 00 Praha 1,

o 4.150.209,75 USD s příslušenstvím
o odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 7. listopadu
2017 č. j. 29 C 423/2014-396

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované k rukám advokátky Mgr. Evy Novákové na náhradu nákladů odvolacího řízení 190.647,60 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje: H.T.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně výrokem I. zamítl žalobu o zaplacení žalované částky 4.150.209,75 USD s tam uvedeným příslušenstvím od 1. 6. 2014 do zaplacení a výrokem II. žalobkyni uložil zaplatit žalované na nákladech řízení 1.540.378 Kč k rukám její právní zástupkyně.
2. Žalobkyně se v daném řízení domáhala žalované částky z titulu náhrady škody (výše škody se rovná kupní ceně) s tím, že ji žalovaná způsobila porušením právních povinností, vyplývajících pro ni 1/ ze záškatelské smlouvy uzavřené dne 25. 10. 2013 na přepravu kontejnerů s měděným a nerezovým ocelovým šrotem z Manily na Filipínách do Rýmařova, 2/ ze smlouvy o přepravě; ta byla mezi žalobkyní a žalovanou uzavřena ústně a 3/ z komisionářské smlouvy. Žalobkyně tvrdila, že jednak na doporučení žalované (viz email žalované ze dne 14. 10. 2013 o tom, že její místní partner DHL Manila doporučil paritu kontraktu FOB Manila s tím, že všechno proběhne jako u FCA, pouze s tím rozdílem, že dopravné do přístavu zaplatí prodávající) sjednala smlouvu s dodací podmínkou FOB Manila – DAP Rýmařov, ačkoli povinností žalované bylo sjednat podmínky přepravy tak, aby odpovídaly co nejlépe zájmům příkazce, tedy v paritě smlouvy FCA – DAP. Při zařizování záležitosti žalobkyně jednala žalovaná vlastním jménem a zařizovala na účet žalobkyně přepravu zásilek z Manily do Rýmařova. Jednala samostatně s přepravci i s prodávající. Žalobkyně uzavřela kupní smlouvu, následná komunikace s prodávající již probíhala prostřednictvím žalované. Ta jako komisionář nejednala s odbornou péčí, když věděla, že žalobkyně požaduje paritu smlouvy FCA, nicméně smlouva byla nakonec navržena ze strany žalované v paritě FOB. Žalovaná neprováděla dostatečnou kontrolu nakládaného zboží – kontrola plomb, hmotnosti apod., a žalobkyni ujišťovala, že je vše v pořádku. Obstarala pojištění dopravních rizik u pojistitele AIG USA/UK sice s paritou smlouvy FCA Manila do DAP ČR, což odpovídalo požadavkům stran, avšak neinformovala žalobkyni o tom, že pojistné podmínky se řídí anglickým právem s jurisdikcí anglických soudů, což mělo za následek odmítnutí nároků žalobkyně pojišťovnou AIG poté, co namísto barevných kovů byla do ČR dopravena stavební suť. Pojistitel odmítl plnit s odkazem na neexistenci předmětu pojištění. Zástupci pojišťovny podali žalobu k soudu ve Velké Británii, že pojišťovna není povinna plnit; žalobkyni účastí na soudním řízení hrozila další škoda. Žalovaná neuplatnila plnění práv z odpovědnosti za porušení přepravní smlouvy svým jménem na účet žalobkyně vůči přepravci. Žalovaná se dále zavázala přepravit zásilku ze skladu dopravce na místo naložení na loď (prostřednictvím DHL Manila z fabriky do přístavu – místa naložení). Kontejnery byly nakládány za přítomnosti pracovníků DHL Manila. Žalovaná tak odpovídá jako přepravce za škodu společně a nerozdílně s přepravcem vlastním loď.
3. Soud prvního stupně provedl dokazování, jak dopodrobna rozvedl v písemném odůvodnění rozsudku, a vyšel ze zjištění, že žalobkyně nakoupila kovy od dodavatele z Filipín, s požadavkem na zajištění přepravy se obrátila na žalovanou. Žádala paritu smlouvy FCA Manila – DAP Rýmařov a zprostředkování pojištění. Mezi prodávající a kupující však byla sjednána parita FOB, stejně jako v návrhu záškatelské smlouvy zaslaném dne 21. 10. 2013 žalovanou žalobkyni. Tato smlouva byla žalobkyní podepsaná 11. 11. 2013 a vrácena zpět s datem 21. 10. 2013. Po dopravení kontejnerů do ČR bylo zjištěno, že neobsahují deklarované zboží, ale stavební suť. Obsah kontejnerů byl vyměněn ještě před tím, než byly dopraveny do přístavu v Manile. Pojišťovna tedy odmítla plnění s tím, že zboží (cargo) neexistovalo. Ke změně parity došlo na základě ujednání, které měla žalobkyně sjednáno v kupní smlouvě s prodávající. Nebylo prokázáno, že by se žalovaná zavázala zajistit přepravu již z fabriky prodávající, ani vyjednávat ohledně koupě zboží nebo ohledně dodací doložky v kupních smlouvách. Žalovaná se nezavázala provádět kontrolu při nakládce ve fabrice prodávající. Proávající měla zajistit inspekci, nakládka měla být provedena v její fabrice za přítomnosti kupující. Kontejnery byly zaplombovány, plomby

Shodu s prvopisem potvrzuje: H.T.

nebyly porušeny. Žalovaná obstarala pojištění přepravy. Nebylo prokázáno, že by sjednané pojištění nebylo vhodné z toho důvodu, že bylo sjednáno dle britského práva s jurisdikcí britských soudů. V řízení dále nebylo prokázáno, že by žalovaná porušila obecnou prevenční povinnost tím, že nezajistila převážení hmotnosti kontejnerů v přístavu v Manile. Takovou povinnost žalovaná neměla.

4. Po právní stránce soud prvního stupně zjištěný skutkový stav posoudil podle právních předpisů platných do 31. 12. 2013, a to s odkazem na § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku účinného od 1. 1. 2014 (o. z.) a uzavřel, že mezi stranami byla uzavřena zasilatelská smlouva podle § 601 a násl. zák. č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (obch. zák.) Dle této smlouvy *se zavazuje zasilatel příkazci, že mu vlastním jménem na jeho účet obstará přepravu věci z určitého místa do určitého jiného místa, a příkazce se zavazuje zaplatit zasilateli úplatu. Zasilatel je povinen s vynaložením odborné péče sjednat způsob a podmínky přepravy odpovídající co nejlépe zájmům příkazce. Odpovídá za škodu na převzaté zásilce vzniklou při obstarávání přepravy, ledaže ji nemohl odvrátit při vynaložení odborné péče.* Soud prvního stupně konstatoval, že při doložce dle incoterms (= mezinárodní výkladová pravidla) FOB (Free on Board), tzv. vyplaceně na loď, prodávající splní svou povinnost dodání, pokud zboží přejde zábradlí jmenované lodi v ujednaném přístavu nalodění. Doložka FOB je určena pro námořní nebo vnitrozemskou vodní dopravu. Je povinností prodávajícího odbavit zboží pro vývoz, dodat zboží na palubu lodi jmenované kupujícím v ujednaném přístavu nalodění a zaplatit všechny náklady s tím spojené, dále opatřit balení zboží a nést náklady spojené s kontrolními úkony. Kupující je naproti tomu povinen mimo jiné uzavřít na vlastní náklady smlouvy o přepravě zboží z ujednaného přístavu nalodění, nést nebezpečí ztráty nebo poškození zboží od okamžiku, kdy zboží přešlo zábradlí lodě. Při doložce FCA (Free Carrier), tzv. vyplaceně dopravci, je prodávající povinen dodat celně odbavené zboží dopravci jmenovanému kupujícím. Akcentoval judikaturu Nejvyššího soudu ČR (sp. zn. 29 Odo 152/2003), kde Nejvyšší soud dovodil, že zasilatel odpovídá za škodu na převzaté zásilce vzniklou při obstarávání přepravy, a nikoli při přepravě zásilky. Zasilatel tedy neodpovídá za škodu na zásilce vzniklou při přepravě věci, tedy neodpovídá za případné porušení smlouvy sjednané s dopravcem a za škody vzniklé porušením přepravní smlouvy dopravcem.
5. Soud tedy dospěl k závěru, že nárok žalobkyně na zaplacení žalované částky důvodný není, neboť nebylo prokázáno, že by žalovaná porušila své povinnosti vyplývající z uzavřené zasilatelské smlouvy, tedy při obstarání přepravy, ani obecnou prevenční povinnost. Žalobkyně se stala obětí promyšleného podvodu ze strany filipínského dodavatele a za tuto situaci nemůže žalovaná odpovídat. Zboží bylo s největší pravděpodobností zaměněno již u samotného dodavatele, na palubu lodí tedy vůbec nebylo prodávající dodáno. Do doby než zboží přešlo palubu lodí, nesla dle sjednané doložky FOB veškerá rizika z jeho ztráty nebo poškození prodávající, a je to tedy ona, kdo své povinnosti z kupní smlouvy nesplnil. Žalobu proto zamítl a o nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř.
6. Proti tomuto rozsudku podala odvolání žalobkyně. Soudu prvního stupně vytýkala nesprávný závěr o tom, že žalovaná neporušila žádnou svojí povinnost. Soud chybně vyhodnotil účast žalované při sjednávání kupních smluv, při provádění nakládky do kontejnerů a kontroly kontejnerů, při výběru vhodného mezizasilatele, a to minimálně v době do 20. 11. 2013, kdy došlo ke skutečnému uzavření zasilatelské smlouvy. Soud prvního stupně chybně vyhodnotil skutečně sjednanou dodací doložku v kupních smlouvách u první dodávky měděného šrotu a dopustil se i dalších pochybení. První dodávka 5 kontejnerů sjednaná smlouvou ze dne 2. 10. 2013 proběhla v rámci dodací doložky FCA. Soud chybně vyložil proces kontraktace, kdy „návrh“ byl doručen smluvní straně a po čase připojen podpis druhé smluvní strany, tím se z návrhu stala smlouva, když takto podepsaná smlouva byla doručena navrhovateli. V této souvislosti soud pominul skutkové tvrzení žalobkyně ohledně Listiny nadepsané „General Sales and purchase contract for 2013 2014 year“, datované ke dni 15. 10. 2013, v překladu „obecná smlouva“, tedy tzv. „rámcová smlouva“, a chybně uzavřel, že se vztahuje i na první kupní

Shodu s prvopisem potvrzuje: H.T.

smlouvu v řadě, ačkoli neobsahovala doložku o její zpětné účinnosti na smlouvy uzavřené přede dnem jejího uzavření. I kdyby tomu tak bylo, měla by speciální smluvní úprava obsažená v dílčí kupní smlouvě přednost; první dodávka 5 kontejnerů sjednaná kupní smlouvou ze dne 2. 10. 2013 tedy zcela nepochybně proběhla v rámci dodací doložky FCA. K autonomii vůle smluvních stran odkázala na judikáty sp. zn. 23 Cdo 1888/2007 a 32 Cdo 24/2010. Žalovaná dále porušila povinnosti kontroly skutečného obsahu přepravovaných kontejnerů alespoň jejich převážením před naložením na loď v přístavu v Manile anebo alespoň dotazem u provozovatele kontejnerového terminálu v Manile. Žalovaná vydávala nepravdivé konosamenty, které byly základním dokumentem pro úhradu kupní ceny. Podle odvolatelky žalovaná porušila povinnosti uložené jí právním předpisem mezinárodní organizace SOLAS, tak i ust. § 603 obch. zák. a § 415 a násl. zák. č. 40/1964 Sb. (dále jen obč. zák.). Neprovedl některé žalobkyní navržené důkazy (výslech svědků A. J. a JUDr. P. G. a další), aniž tento postup řádně odůvodnil. Dále trvala na tom, že žalovaná aktivně a samostatně jednala s prodávající, a to i prostřednictvím své sesterské společnosti DHL Manila. Opakovala doporučení uzavřít smlouvu s doložkou FOB a ujištění žalované o rozdílech mezi doložkami FCA a FOB a od počátku vyjádřený zájem žalobkyně na bezpečném provedení přeprav. Měla za to, že ani pojištění nebylo sjednáno pro ni výhodně. Z důvodu pravděpodobného regresu byla žalovaná motivována k tomu, aby pojišťovna ničeho neplnila. Žalovaná nedodržela povinnost žalobkyni řádně zastupovat v rámci řízení o pojistné události, vymáhat pojistné nebo na žalobkyni práva z pojistné smlouvy postoupit. Soud prvního stupně se s těmito skutečnostmi nevypořádal a nesprávně vyhodnotil úlohu žalované v rámci celé přepravy z místa fabriky až do ČR. Neposkytl žalobkyni řádné poučení o tom, co považuje pro rozhodnutí ve věci za významné a jak má v návaznosti na to žalobkyně doplnit svá skutková tvrzení a důkazní návrhy. Z výše uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, případně aby napadené rozhodnutí změnil tak, že se žalobě v plném rozsahu vyhovuje.

7. Žalovaná v písemném vyjádření k odvolání navrhla rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdit. K údajně nesprávně zjištěnému skutkovému stavu odmítla, že by žalovaná jako zasílatel, za žalobkyni vyjednala dodací doložku s prodávající. Kupní smlouvy na dodávky kovového šrotu mezi žalobkyní a prodávající podepsala jednatelka žalobkyně. Žalovaná se podpisu nebo vyjednávání těchto smluv nijak neúčastnila, což žalobkyně nijak určitě netvrdí a ani neprokazuje. Akcentovala, že zasílatelské smlouvy kopírují podmínky obchodu, nikoliv naopak. V tomto případě došlo pravděpodobně vlivem jazykové bariéry na straně jednatelky žalobkyně k určitým nedorozuměním mezi ní a prodávající. Zmínila, že jednatelka žalobkyně před soudem prvního stupně vypověděla, že veškeré jí sjednané kupní smlouvy obsahovaly dodací doložku FCA, s výjimkou první, kterou však následně údajně změnila. Skutečnost je však právě opačná. Dodací doložku FCA totiž obsahovala jen první ze šesti smluv podepsaných jednatelkou žalobkyně, a to dokument ze dne 4. 10. 2013 nadepsaný jako „draft“, tedy návrh k revizi (nikoliv nabídka, jak se zavádějícím způsobem snaží tvrdit žalobkyně). Navíc je v něm výslovně uvedeno, že platí pouze po dobu pěti dnů, tedy do 9. 10. 2013. Veškeré následující kupní smlouvy, včetně rámcové kupní smlouvy ze dne 15. 10. 2013 (tedy smlouvy podepsané jednatelkou týden před první nákládkou) obsahují dodací doložku FOB. První individuální kupní smlouva byla uzavřena již dne 16. 10. 2013 také s doložkou FOB. K zaslání prvního návrhu zasílatelské smlouvy žalobkyni žalovanou došlo dne 21. 10. 2013 a k první nákládce až dne 22. 10. 2013, tzn., že i uzavření individuálních kupních smluv této nákládce předcházelo. Pro žalovanou není zásadní precizní právní výklad kupních smluv a jejich vzájemných vztahů, ale jimi vyjádřená zjevná vůle stran žalobkyně a prodávající dodávat podle dodací doložky FOB, na kterou teprve následně navázaly i podmínky zasílatelské smlouvy. Z emailové komunikace mezi prodávající, žalovanou a DHL Manila, která se žalovanou při obstarání přepravy zásilky pro žalobkyni spolupracovala, je zřejmé, že informace ohledně konkrétních podmínek přepravy vyšly naprosto jasně od prodávající. Žalovaná navrhovala doložku FCA - viz email pana D., zaměstnance žalované, ze dne 4. 10. 2013, že pro měděný šrot z Filipín doporučuje kontejnerovou přepravu s paritou FCA,

Shodu s prvopisem potvrzuje: H.T.

a email ze 14. 10. 2013, ve kterém sděluje prodávající, že žalovaná byla určena jako zasílatel podle dodací doložky FCA a že tedy nebudou komunikovat s prodávající určeným nákladním dopravcem (ohledně přepravy do přístavu), ale i předcházející email jednatele žalobkyně ze dne 10. 10. 2013, kde informoval, že při kontraktu FCA prodávající nemůže ovlivňovat výběr dopravce ze strany žalobkyně. Dále odkázala na email prodávající ze dne 11. 10. 2013, ve kterém oznamuje žalované, že „jakmile budou kontejnery zamluveny, my budeme připraveni k nakládce zboží, dejte nám prosím referenční číslo objednávky, abychom mohli kontejnery vyzvednout z vašeho skladu. Vyzvedneme kontejnery,...poté, co bude ukončena nakládka před inspekční společností a za přítomnosti kupující, kontejnery zaplombujeme a odvezeme je do celního skladu v Manile“. Email byl v kopii adresován též jednatele žalobkyně. Teprve na základě tohoto emailu žalovaná pochopila, že prodávající zamýšlí realizovat obchod na základě dodací doložky FOB. Tato skutečnost byla neprodleně konzultována s jednatelem žalobkyně s tím, že žalovaná již v prvním emailu k této věci uvedla, aby tuto záležitost jednatelem žalobkyně probrala s prodávající na místě. Následující den byla podepsána rámcová kupní smlouva s dodací doložkou FOB a den na to první individuální kupní smlouva se stejnými dodacími podmínkami. Žalovaná nespороvala, že kromě uvedených upozornění nesdělila žalobkyni, že by za uvedených podmínek neměla obchod realizovat. Dodala, že dodací podmínka FOB je v námořní přepravě z Asie nejen obvyklá, ale dokonce převažující. Není rolí zasílatele rozhodnout, zda rizikový obchod realizovat či nikoliv. Jednatelka upozorňovala žalovanou na možnost záměny zásilky, měla tedy zjevně sama dostatek informací, ze kterých měla při posouzení souvisejících rizik vycházet a případně učinit rozhodnutí, že jsou natolik významná, že od lákavého obchodu musí ustoupit. Podle žalované byla rizika řádně ošetřena pojištěním, které bylo sjednáno u renomovaného pojistitele za velmi výhodných podmínek (all risk, FCA, neboli od dveří ke dveřím). Nelze přičítat k tíži žalované, že žalobkyně se svých práv z tohoto pojištění řádně nedomáhala. Není pravdou, že by žalovaná byla účastna nakládky kontejnerů a jejich obsah kontrolovala, resp. měla kontrolovat (alespoň jejich převážením) a případně i dopravovala do přístavu. Žalobkyně záměrně zkresluje fakta se zdůrazněním na předmluvní jednání a emailovou komunikaci a opomíjí, že mezi stranami sporu byla následně sjednána zasílatelská smlouva přesně specifikující jejich vzájemná práva a povinnosti. Ta se na základě vůle stran nepochybně vztahuje na veškeré přepravy obstarané žalovanou (k přípustnosti smluvní retroaktivity viz NS ČR sp. zn. 28 Cdo 3033/2005 a výpověď jednatele žalobkyně, která potvrdila, že u svého podpisu této smlouvy uvedla datum předcházející obstarání první z přeprav, neboť jí chtěla být vázána ve vztahu ke všem obstaraným přepravám. Připomenula, že ze zasílatelské smlouvy pak jasně vyplývá - 1/ parita kontraktu FOB Manila – DAP Rýmařov (viz čl. III(1) a IV(1) zasílatelské smlouvy, - 2/ povinnost žalobkyně případně jejího smluvního partnera, nikoli žalované zabezpečit řádné zabalení zásilky a její naložení, tedy i nakládku zboží do kontejnerů (viz čl. V(1) zasílatelské smlouvy), - 3/ jakož i to, že nebylo dohodnuto, aby zasílatel byl povinen zjišťovat hmotnost zásilky, proto žalobkyně jako příkazce nese důsledky za nesprávně uvedené údaje o zásilce (viz čl. V(5) zasílatelské smlouvy a čl. 3.6 Všeobecných zasílatelských podmínkách svazu spedice a logistiky ČR a § 604 obch. zák. a emaily D. o tom, že služby kontrolora nejsou součástí jeho závazku vůči žalobci. Nejsou uvedeny ani v zasílatelské smlouvě. K údajně nesprávnému právnímu posouzení věci uvedla, že nelze rozšiřovat smluvní povinnosti žalované jako zasílatele mimo sjednaný rozsah její činnosti, tj. mimo obstarání přepravy podle dodací doložky FOB. Zasílatel má specifickou povinnost odborné péče podle ustanovení § 603 odst. 1 a 2 obch. zák., tato je však judikatorně vykládána velice úzce, vztahuje se zejména k řádnému výběru spolehlivého dopravce, doporučení vhodné formy přepravy (námořní, nákladní, železniční nebo kombinované); žalobkyně porušení takových povinností netvrdí. Uvedené specifické ustanovení vylučuje aplikaci ostatních, obecnějších, zákonných ustanovení, o prevenční povinnosti a povinnosti odborné péče podle obch. zák. pro jiné typy obstaratelských vztahů. Opakovala, že nebyla ujednána povinnost žalované ověřovat váhu zboží, a ke konosamentům dodala, že údaje v nich uvedené naprosto přesně odpovídají údajům, které žalované ohledně zásilky sdělila žalobkyně. V rámci dodací doložky FOB dopravce

Shodu s prvopisem potvrzuje: H.T.

přebírá již zapečetěný kontejner, který sám nesmí otevřít (do zapečetěných kontejnerů mohou zasahovat pouze příslušné celní orgány), a nemá tedy jakoukoliv možnost jejich obsah ověřit. K údajně nevhodnému výběru mezizasílatele se nevyjádřila pro nejasnost námítky žalobkyně. K povinnostem v souvislosti s pojištěním odkazovala na shora uvedené s tím, že pojištěný má přímé právo na pojistné plnění. K účelovosti argumentace žalobkyně poukázala na to, že žalobkyně jedním dechem tvrdí, že na obstarání přepravy žalovanou se nevztahuje zasilatelská smlouva do doby doručení akceptace jejího návrhu zpět žalované, avšak zcela bezostyšně odkazuje na pojištění sjednané na jejím základě ve vztahu k veškerým přepravám. K údajnému neúplnému zjištění skutkového stavu upozornila na to, že soud prvního stupně v bodě 19 rozsudku vysvětlil, že neprovedl důkaz výslechem R.S., A. J., JUDr. P. G., Mgr. P. Š., A. B., R.J., J. Š., zálohou počítače paní H., účetními závěrkami žalobce, neboť jejich provedení považoval vzhledem k ostatním provedeným důkazům a právnímu posouzení věci již za nadbytečné. Nejde tedy o tzv. opomenuté důkazy, jak se mylně domnívá žalobkyně. Rozsudek soudu prvního stupně je založen na jednoznačných skutkových zjištěních učiněných na základě stranami v zásadě nerozporovaných listinných důkazů, a to zejména, že mezi stranami byla uzavřena zasilatelská smlouva s dodací doložkou FOB, že mezi žalobkyní a prodávající bylo uzavřeno několik kupních smluv se stejnou dodací doložkou a že kontejnery obsahující zásilku byly do České republiky dopraveny se stejnými plombami, s jakými byly žalované předány. Soud prvního stupně přijal jasné právní závěry podložené příslušnou judikaturou (viz odkaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu spisová značka 29 Odo 152/2003, ve kterém je vymezen rozsah povinností zasilatele) a provádění dalších důkazů by proto bylo nevhodné. Odvolatelka namítá nedostatečná zjištění k případné účasti žalované při sjednání kupních smluv mezi kupující a prodávající a jejich dohody ohledně dodací doložky FOB, kontroly nakládky v provozovně prodávající a dopravy zásilky z provozovny prodávající do přístavu. Již navržené důkazy však k těmto otázkám nemohly přinést ničeho, co by mohlo mít jakýkoliv vliv na výsledek sporu. Mgr. A. J. se do případu zapojila jako právní zástupce žalobkyně až v okamžiku, kdy byl zjištěn problém, nebyla jakkoliv přítomna ani se nijak neangažovala při uzavírání zasilatelské smlouvy. Na všech jednáních byla přítomna i paní H., která také vypověděla ke svým očekáváním ohledně podmínek pojištění a následného chování pojistitele, a nelze tedy očekávat, že by ze strany paní J. zaznělo cokoli, co by mohlo výsledek sporu jakkoliv ovlivnit. Ve sporu bylo prokázáno a není tvrzen opak, že pojištění bylo sjednáno a že záměna obsahu zásilky byla pojistitelem i řádně šetřena. I kdyby bylo ze záhadných důvodů výpovědi Mgr. J. zjištěno, že se toto pojištění řídilo českým právem, nemělo zamítnutí práva na pojistné plnění jakoukoliv souvislosti s aplikací právních předpisů. Naopak, neexistence zboží by byla důvodem pro zamítnutí poskytnutí pojistného plnění i podle českého právního řádu. J. Š., generální ředitel žalované, měl podle žalobkyně vypovídat k tomu, že žalovaná neupozornila na předchozí případy, při kterých došlo k obdobným případům krádeže zásilek, pak namítla, že jí byl přidělen zaměstnanec D., pan Š. se osobně neangažoval a navíc žalobkyně informacemi o podobném riziku vládla. Postupně byla vytvořena finální podoba zasilatelské smlouvy, která byla uzavřena, proto není významné zjišťovat obsah předcházejících jednání. Ani výpověď JUDr. P. G., insolvenčního správce žalobkyně, není významná, když veškeré související informace lze zjistit i z insolvenčního rejstříku. Navíc to byl právě insolvenční správce, kdo se na základě právního posouzení provedeného nezávislou advokátní kanceláří rozhodl v tomto řízení nepokračovat. Mgr. P. Š., A. B. a R.J. se v případě „angažovali“ až dlouho po zjištění, že došlo k problému a nemohli by tedy vypovědět cokoli relevantního.

8. Odvolací soud přezkoumal ve smyslu ustanovení § 212 a § 212a o. s. ř. napadený rozsudek i řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
9. Z obsahu spisu se podává, že žalobkyně v roce 2013 poptávala na Alibaba.com nákup barevných kovů ze zahraničí, obchod jí zprostředkoval pan A. se společností Steel Culture Trading z Filipín – návrh kupní smlouvy byl zaslán dne 2. 10. 2013. V souvislosti s tím se žalobkyně obrátila na žalovanou s požadavkem na zajištění přepravy nejprve v paritě smlouvy FCA Manila – DAP

Shodu s prvopisem potvrzuje: H.T.

Rýmařov, a na zprostředkování pojištění. To bylo žalovanou nabídnuto u pojišťovny AIG UK/USA door to door. První nabídka obsahovala paritu FCA, žalovaná v průběhu zajišťování přepravy zjistila, že parita kontraktu mezi prodávající a kupující je v paritě FOB, proto se obrátila dne 11. 10. 2013 na prodávající. Ta jí sdělila, že kontejnery naloží, vyzvedne a doveze do celního prostoru v přístavu v Manile sama. Mezi žalobkyní jako kupující a Steel Culture Trading jako prodávající byla dne 15. 10. 2013 podepsána rámcová kupní smlouva, k níž následovaly dodatky, vždy je uvedena dodací doložka FOB. V návrhu smlouvy mezi žalovanou a žalobkyní ze dne 21. 10. 2013 je již uvedena parita kontraktu FOB Manila – DAP Rýmařov. Smlouva byla žalobkyní podepsána 11. 11. 2013 a vrácena zpět s datem 21. 10. 2013. Žalobkyně (jednatelka H. a zaměstnanec T.) byla osobně u nakládky prvních pěti kontejnerů ve dnech 22. 10. 2013 a 23. 10. 2013, posléze přiojednávala další. Další nakládky proběhly bez přítomnosti kupující. První kontejnery přijely do ČR dne 9. 12. 2013. V celním skladu v Olomouci bylo zjištěno, že obsahují stavební sut'. Žalobkyně uplatnila u pojišťovny AIG nárok na pojistné plnění. Pojišťovnou bylo zjištěno, že prodávající i její inspekční společnost Cargosys byly jen fiktivními společnostmi. Proávající neměla ve skutečnosti dost zboží, kovu měla tak max. na dva kontejnery. Při první nakládce byly před žalobkyní naloženy naráz právě jen dva kontejnery. Pak došlo k výměně jejich obsahu a další kontejnery byly nakládány tím samým zbožím. Na všech pěti kontejnerech byly vyměněné nýty za šrouby tak, aby náklad mohl být vyměněn bez porušení plomb. U dalších nakládek, u nichž už nebyl za kupující nikdo přítomen, bylo foceno stále stejné zboží dokola. Již do přístavu v Manile tak byly dodány kontejnery naložené betonovou sutí. Pojišťovna proto odmítla plnění s tím, že zboží (cargo) neexistovalo a zahájila soudní řízení v Anglii, kde bylo vydáno rozhodnutí pro prodloužení žalobkyně shora, podle něhož jí pojistitel není povinen plnit. Nebylo prokázáno, že by ke změně parity došlo z iniciativy žalované, ani to, že by se žalovaná zavázala zajistit přepravu již z fabriky prodávající, ani vyjednávat ohledně koupě zboží nebo ohledně dodací doložky v kupních smlouvách. Žalobkyně si sjednala obchod sama a sama také podepsala kupní smlouvy s dodacími doložkami FOB. Pouze „návrh“ kupní smlouvy ze dne 4. 10. 2013 nesl doložku FCA. Zásílatelská smlouva obsahuje jasně stanovené povinnosti a práva obou smluvních stran. Povinností žalobkyně bylo mj. i zabezpečit řádné zabalení zásilky, naložení a uložení. Smlouva, ač byla podepsána později, dopadala i na přepravu zahájené před datem jejího podpisu. Návrh smlouvy byl žalobkyni zaslán 21. 10. 2013, s podpisem se čekalo na návrat jednatelky z Filipín. Již v tomto prvním návrhu je uvedena doložka FOB Manila. Nebylo prokázáno, že by se žalovanou bylo dohodnuto, že zboží od prodávající poveze DHL Manila, ani to, že by se DHL Manila na této části přepravy podílela, a to ani na základě zadání od prodávající ani jiné třetí osoby. Žalovaná se nezavázala provádět kontrolu při nakládce ve fabrice prodávající. Proávající měla zajistit inspekci, nakládka měla být provedena za přítomnosti kupující. Pokud žalovaná informovala žalobkyni o kontrole plomb, šlo o kontrolu při převzetí již zaplombovaných kontejnerů od prodávající. Kontejnery byly zaplombovány, plomby nebyly porušeny. Jediné nové plomby (bílé) se objevily na prvních pěti kontejnerech a byly tam dány poté, co byl jejich obsah zkontrolován celníky v souvislosti se zjištěním výměny zboží. Manipulace s plombami (jejich nedostatečné dověření) byla zjištěna až vyšetřovatelem pojistitele. V zásílatelské smlouvě bylo dále sjednáno, že žalovaná obstará i pojištění přepravy. Tak se také stalo. Nebylo prokázáno, že by sjednané pojištění nebylo vhodné z toho důvodu, že bylo sjednáno dle britského práva s jurisdikcí britských soudů. Pojistitel neodmítl plnit z důvodu, že by pojištění nebylo sjednáno či že by nebylo dostatečné, ale proto, že po podrobných šetřeních jím najatého vyšetřovatele dospěl k závěru, že předmět pojištění (cargo) neexistoval. Žalobkyně byla informována o průběhu vyšetřování, o jeho výsledcích i o tom, že pojišťovna podá žalobu. V následném sporu nebyla aktivní, a proto bylo vydáno rozhodnutí v její neprospěch. Nebylo třeba postupovat práva z pojistné smlouvy na žalobkyni. Ta jako pojištěný mohla uplatnit svá práva sama, což také činila. Žalovaná tak splnila své povinnosti ze smlouvy ohledně pojištění tím, že pojistnou událost postoupila pojišťovně k likvidaci. V řízení dále nebylo prokázáno, že by žalovaná porušila obecnou prevenční povinnost tím, že nezajistila převážení hmotnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje: H.T.

kontejnerů v přístavu v Manile. Povinnost převážít náklad na případný pokyn kapitána lodi byla zapracována do konvence SOLAS ve znění účinném ode dne 1. 7. 2016 z důvodu bezpečnosti, aby lodě nebyly přetěžovány, navíc jde o povinnost dodavatele.

10. Odvolací soud shledal, že soud prvního stupně dostatečně zjistil skutkový stav, když zjistil relevantní skutečnosti pro závěr o tom, zda je dána odpovědnost žalované ze smluvního vztahu, který byl mezi ní a žalobkyní dojednán. Zjištěný skutkový stav správně právně posoudil, pokud uzavřel, že odpovědnost žalované za škodu žalobkyni vzniklou dopravením jiného materiálu, než sjednala kupní smlouvou, dána není. Odvolací námitka spočívající v tom, že ke změně parity došlo z iniciativy žalované, je neopodstatněná, nic takového prokázáno nebylo. Naopak. V řízení bylo provedenými důkazy prokázáno, že to byla žalobkyně, kdo v kupní/kupních smlouvách vyjednala doložku FOB, a je tedy nepřipadné dovozovat, že si snad nemohla být vědoma toho, co to obnáší. Není pochyb o tom, jaká byla parita koupě, proto žalovaná jako zasílatel musela respektovat doložku FOB a zařizovala přepravu od zábradlí lodě. V řízení nebylo shledáno žádné pochybení žalované, které by bylo možno dávat do příčinné souvislosti se škodou žalobkyni vzniklou. Žalobkyně se skutečně stala obětí podvodného jednání, na kterém žalovaná neparticipovala, a žalovaná neměla a neporušila žádné povinnosti, kterými by bylo lze takové škodě předejít. Odvolací soud tedy shledal odvolací námitky žalobkyně za neopodstatněné, naopak se zcela ztotožnil nejen se skutkovými a právními závěry soudu prvního stupně, ale též se zcela správnou a vyčerpávající argumentací žalované ve vyjádření se k odvolání, na kterou pro stručnost odkazuje. Žalovaná vystihla neopodstatněnost námitek o údajně nedostatečně provedeném dokazování, nesprávných zjištěních i skutkových a právních závěrech, které korespondují s obsahem spisu.
11. Rozsudek soudu je věcně správný, odvolací soud jej proto i ve výroku o nákladech řízení podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
12. O nákladech odvolacího řízení rozhodl podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. a plně procesně úspěšně žalované přiznal náhradu nákladů odvolacího řízení, které tvoří odměna za právní zastoupení advokátem, a to za 2 úkony právní pomoci podle § 7 a § 11 vyhl. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to vyjádření se k odvolání ze dne 16. 2. 2018 (tarifní hodnota 84.361.313,60 Kč a sazba za úkon 78.060 Kč), účast na jednání dne 24. 4. 2018 (tarifní hodnota 86.436.418,50 Kč a sazba za úkon 78.900 Kč), tarifní hodnota byla určena podle výše peněžitého plnění v Kč v době započetí úkonu (§ 8 odst. 1 adv. tarifu) za současného zohlednění kurzu USD vyhlášeného ČNB ke dni učinění úkonu. Odměna činí celkem 156.960 Kč. K tomu náleží náhrada hotových výdajů 2 krát režijní paušál po 300 Kč podle § 13 adv. tarifu, tj. 600 Kč, celkem 157.560 a spolu s 21% DPH 190.647,60 Kč. Lhůta k plnění nebyla stanovena, neboť žalobkyně je v konkursu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 6. Přípustnost dovolání zkoumá odvolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 24. dubna 2018

JUDr. Jana Knotková, v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: H.T.